

KS § 408

Dnr 2023/00829000

Remiss Betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52)

Sammanfattning

Trollhättans Stad har getts möjlighet att yttra sig över betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52).

I utredningen föreslås bland annat att Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen föreslås få ett tydligare ansvar att förebygga välfärdsbrott.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har tagit fram ett tjänstemannaförslag till yttrande. I yttrandet anges bland annat följande:

”Kommunerna behöver på samma sätt som de statliga myndigheterna mer åtgärder i form av fungerade verktyg, mandat och befogenheter för att utreda och förebygga välfärdsbrott. Även kommunerna har behov av tydliga och effektivare regelverk med syfte att skydda välfärdssystemen samt utökade möjligheter till uppgiftsinhämtning. Förslaget om utökade möjligheter för Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten att inhämta uppgifter från banker när det finns misstanke om felaktigheter bör exempelvis även inbegripa kommunerna (ansökan om ekonomiskt bistånd eller misstänkta felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd).”

I yttrandet anges också att ett stärkt arbete med att bekämpa bidragsbrott hos statliga myndigheter kan i stället innebära en stor risk för att brottsligheten förflyttar sig till kommunalnivå om åtgärderna och det stärkta arbetet inte innefattar kommunerna i tillräckligt hög grad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från Kommunstyrelsens förvaltning, dat 2023-11-14

Yttrande över betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52), dat 2023-11-14

Justeraandes sign

Utdragsbestyrkande

Forts KS § 408

Yrkanden

Ordföranden yrkar enligt liggande förslag att:

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom förslag till yttrande, dat 2023-11-14, över betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52).

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom förslag till yttrande, dat 2023-11-14, över betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52).

Beslutet skickas till

Socialdepartementet
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Justeraandes sign

Utdragsbestyrkande

Handläggning	Malin Molander Eriksson	Socialdepartementet
Direkttelefon	+46520497212	
Epost	malin.molander-eriksson@trollhattan.se	
Datum	2023-11-14	
Diariernr	KS 2023/00829 000	

**Remissvar över betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52)
Dnr S2023/02576**

Trollhättans Stad yttrar sig över betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52) enligt nedan.

Även om kommunerna inte är primära i SOU 2023:52 så är det förhoppningsvis ändå en positiv faktor för kommunerna om statliga myndigheters arbete och möjligheter kan stärkas, i vart fall gällande den del som avser utökade möjligheter att inhämta uppgifter från en tillförlitlig källa. Detta eftersom kommunerna i arbetet med bland annat ekonomiskt bistånd oftast är helt beroende av korrekta uppgifter från statliga myndigheter så som Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala studiestödsnämnden (CSN), Migrationsverket och Arbetsförmedlingen.

Ekonomiskt bistånd utgår som berörs av SOU 2023:52 bara till den som inte kan försörja sig på annat sätt, till exempel genom arbete eller genom rätt till andra bidrag och ersättningar. Hur förslaget om bidragsspärr påverkar antalet som vid en bidragsspärr i stället kan bli i behov av ekonomiskt bistånd via kommunerna berörs inte. Enligt rättspraxis kan socialtjänsten vid en beräkning av biståndets storlek även räkna med fiktiva inkomster som hushållet hade haft rätt till men avhämt sig möjligheten till. Om detta även ska vara utgångspunkten vid en bidragsspärr berörs inte heller. Om bidraget den enskilde inte har rätt på grund av en bidragsspärr inte kan räknas med som fiktiv inkomst betyder det indirekt att kommunerna i stället får komplettera upp med det belopp den enskilde skulle haft rätt till utan bidragsspärr.

Kommunstyrelsen

Sammanfattning (SOU 2022:37 och SOU 2023:52)

Föreslagna åtgärder är inte tillräckliga i förhållande till kommunernas redan uttryckta synpunkter och behov (SOU 2022:37- 6.4.8 Kommunerna), även om uppdraget ursprungligen syftar till att stärka statliga myndigheters arbete med att bekämpa bidragsbrott.

Kommunerna behöver på samma sätt som de statliga myndigheterna mer åtgärder i form av fungerade verktyg, mandat och befogenheter för att utreda och förebygga välfärdsbrott. Även kommunerna har behov av tydliga och effektivare regelverk med syfte att skydda välfärdssystemen samt utökade möjligheter till uppgiftsinhämtning. Förslaget om utökade möjligheter för Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten att inhämta uppgifter från banker när det finns misstanke om felaktigheter bör exempelvis även inbegripa kommunerna (ansökan om ekonomiskt bistånd eller misstänkta felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd).

Föreslagna åtgärder innebär en stor risk att möjligheterna för kommunerna att bekämpa bidragsbrott förblir oförändrade men generera högre kostnader samt ytterligare behov av resurser, exempelvis vid handläggning av administrativa sanktionsavgifter eller om kommunerna tvingas komplettera upp de bidrag den enskilde hade haft rätt till utan en bidragsspärr.

Avslutningsvis kan ett stärkt arbete med att bekämpa bidragsbrott hos statliga myndigheter i stället innebära en stor risk för att brottsligheten förflyttar sig till kommunalnivå om åtgärderna och det stärkta arbetet inte innefattar kommunerna i tillräckligt hög grad.

Peter Eriksson
Kommunstyrelsens ordförande

Said Niklund
Stadsdirektör